

12.5.2011

Kunnilta odotetaan entistä vahvempaa sitoutumista taajamien ja kylien kehittämiseen

Kuntien pyrkimys yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi on virittänyt haja-asutuksen kannattajat torjumaan maaseudun ja taajamien yhteisen tavoitteen – elinvoimaisten kylien kehittämisen taajamien rinnalle.

Kymmenen vuoden aikana taajamien ulkopuolelle on Tampereen kaupunkiseudulla sijoittunut runsaat 4000 asukasta, mikä vastaa Vesilahden väestöä tai koko kaupunkiseudun vuotuista väestönkasvua. Kaupunkiseudulla suunnittelutarveratkaisuja – aiempia poikkeuslupia – on myönnetty samassa ajassa runsaat 1400. Ajanjaksolla 2003–2007 kaupunkiseudun useissa kunnissa joka kolmas erillispientalo on rakennettu asemakaavan ulkopuolelle.

Ongelmallisinta haja-asutus on ollut asemakaava-alueiden tuntumassa, jossa niin sanottu lieverakentaminen on lisääntynyt. Lievealue ei ole taajamaa eikä maaseutua, vaan vyöhyke, joka vaikuttaa sekä maaseudun kylien että kuntien taajamien kehittämiseen. Se vaikeuttaa uuden kaavan luomista ja taajamien suunnitelmallista kehittämistä. Valitettavasti se heikentää myös maaseudun kylien vahvistumista. Ei-toivotut vaikutukset näkyvät kaavoitettavan maan hinnassa ja kuntalaisten rakentamisen kustannuksissa. Myös yritystoiminnan tai maaseutuelinkeinojen sijoittaminen hankaloituu.

Hजारakentamisen lisääntyminen onkin synnyttänyt kunnissa tarpeen pohtia, miten se ohjataan paremmin vahvistamaan maaseudun kyliä.

Tulevina vuosina Tampereen kaupunkiseudun väestö kasvaa lähes 4000 asukkaan vuosivauhdilla, mikä aiheuttaa suuria rakentamisen paineita kunnissa. Taajamien osalta uuden rakentamisen ohjaus on sovittu kaupunkiseudun kuntien vuonna 2010 yhteisesti hyväksymässä rakennesuunnitelmassa.

Samanlaista suunnitelmallisuutta tarvitaan myös haja-asutusalueiden rakentamisessa.

– Yhdyskuntarakenteen eheyttämisen tavoitteena on entistä määrätietoisempi asutuksen suuntaaminen taajamiin ja kyliin – ei siis pelkkiin taajamiin. Ohjauksen lisäämisellä ei tyhjennetä maaseutua vaan päinvastoin tuetaan elinvoimaisten kylien muodostumista, seutujohtaja **Päivi Nurminen** painottaa.

– Rakentamisen suunnitelmallisuus ja ennakoitavuus on kaikkien osapuolten edun mukaista, kohdistuupa se taajamaan tai haja-asutusalueelle. Kuntalaisille se tarkoittaa entistä parempia lähipalveluja ja liikkumisen mahdollisuuksia, mistä hyötyvät sekä maaseudun että taajaman väestö. Näin rakentuu houkutteleva, taloudellisesti järkevä ja kilpailukykyinen kaupunkiseutu, hän sanoo.

Eheyttämisen periaatteet ovat vasta lausuntokierroksella

Maaseudun eheyttämistä tukevat periaatteet ovat kuntien tarpeista lähteviä ja ne on valmisteltu tavanomaisena virkamiestyönä kuntien kaavoitusasiantuntijoiden johdolla. Työskentelyyn ovat osallistuneet myös ympäristöministeriö, ELY-keskus ja Kuntaliitto. Kuntien yhteistyötä organisoiva Tampereen kaupunkiseutu on tukenut valmistelua.

Luonnostellut periaatteet ovat parhaillaan keskustelun laajentamiseksi kunnissa lausunnolla, ei hyväksyttävänä. Kuntia pyydetään nyt pohtimaan, miten selkeä kuva niillä on taajamarakenteen ulkopuolisen alueen kehittymisestä, miten lievealueet ovat rakentuneet, miten kylät ovat kehittyneet ja mitä eheyttämisen keinoja on käytetty.

Kunnilta tiedustellaan myös kehittämistarpeita seitsemään varsinaiseen toimenpide-ehdotukseen, joiden henkenä on lisätä suunnitelmallisuutta, ennakoitavuutta ja yhtenäisiä kriteerejä haja-asutusalueen rakentamiseen. Ehdotukset kohdistuvat maankäytön vyöhykesuunnitteluun, yleiskaava-alueen laajentamiseen ja suunnittelutarvealueen kriteerien yhdenmukaistamiseen ja lupapolitiikan uudistamiseen. Lisäksi niissä korostetaan suunnittelutarveratkaisujen vaikutusten arvioinnin ja hajarakentamisen seurannan kehittämistä sekä sujuvaan lupavalmisteluun ja -ratkaisun organisointia.

Yhdyskuntarakenteen eheyttämisen periaatteet tukevat Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman 2030 toteutumista sekä valtion ja Tampereen kaupunkiseudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimuksen 2011–2012.

Lisätietoja
Seutujohtaja
Päivi Nurminen
puh. 040 754 3692